

Brisel smanjuje subvencije „Fijatu“

U novom ugovoru „Fijat Krajsler automobili Srbija“ mogu ponovo da dobiju državnu pomoć, ali ne u istom obimu, objašnjava za „Politiku“ Roman Štulniger iz Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije

Autor: Anica Telesković | ponedjeljak, 15.10.2018. u 20:30

Фабрика аутомобила у Крагујевцу (Фото Танјуг)

Beč – Zajedničko za kompanije „Železara Smederevo“ i „Fijat Krajsler automobili Srbija“ (FCA) je to što su obe koristile subvencije iz budžeta, ali za zvanični Brisel ova dva slučaja nisu ista. Dok je protiv srpske čeličane Evropska komisija (EK) vodila istragu zbog državne pomoći, Brisel javno nikada nije postavljao pitanje zašto je evropskoj kompaniji dato toliko novca iz srpskog budžeta. Ove firme imaju različit tretman u EK jer su bile korisnice dve različite vrste državne pomoći, objašnjava za „Politiku“ Roman Štulniger, ekonomista iz Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije.

– Čeličana je dobila takozvanu pomoć za restrukturiranje i ona može da bude odobrena samo jednom, dok je „Fijat“ dobio investicionu državnu pomoć, koju može da koristi ponovo. Međutim, ta pomoć mora potpuno da bude u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i evropskom regulativom. Brisel je mnogo osetljiviji na pomoć namenjenu za restrukturiranje i te slučajeve pomno prati, zato je i slučaj „Železare Smederevo“ u Srbiji pratio s većom pažnjom – kaže naš sagovornik.

Šta to u praksi znači? Da „Železara“, koja je do 1. februara 2014. godine dobijala državnu pomoć, nakon dolaska kineskog „Hestila“ više ne može da računa na takvu vrstu dotacija iz budžeta. Jer je i cilj takvih državnih intervencija da kompanija, koju poreski

obveznici pomažu, nakon toga stane na svoje noge. Sa druge strane FCA, koji je koristio investicionu pomoć, moći će ponovo da konkuriše za nju prilikom potpisivanja novog ugovora sa Republikom Srbijom.

Kako „Politika“ saznaje, on je trenutno u pripremi, a na čelo Komisije za kontrolu državne pomoći nedavno je imenovan Vladimir Antonijević, koji je u Briselu poznat kao ekspert za ovu oblast, ali i za oblast zaštite konkurencije. On će imati važnu ulogu u tome da kompletan iznos državne pomoći uskladi sa EU regulativom.

Prema Ugovoru o zajedničkom investicionom ulaganju sa Vladom Srbije, ugovor sa „Fijatom“ je još na snazi i u njemu se navodi da će trajati sve dok su obe strane članovi zajedničkog preduzeća. Kada je o podsticajima reč, oni su ugovorom oročeni. I to ne na datum, već na novčani iznos, koji se ne vidi, jer nije javno dostupan. Ipak, ne treba zaboraviti ni to da je u međuvremenu izbila svetska ekonomska kriza i da je aneks ugovora o formiranju zajedničke kompanije potpisan tek krajem 2009. godine i da je „Fijat“ tek nakon toga operativno počeo da posluje u Srbiji. Tim aneksom, kako nezvanično može da se čuje, posao sa državom važi do kraja decembra 2019. godine.

Ranka Miljenović iz „Centra za evropske politike“ kaže da će, u skladu sa Zakonom o državnoj pomoći i SSP-om, ova kompanija u novom ugovoru ponovo moći da dobije državnu pomoć, ali ne u tolikom obimu i tolikom iznosu kao u prvom ugovoru koji je potpisan 2008. godine. Taj dokument nije bio usklađen sa evropskom regulativom i sa SSP-om i „Fijat“ je dobio „boga oca“. Srbija je u međuvremenu usvojila i Zakon o državnoj pomoći, prema kome je moguće da neka kompanija dobije takozvanu investicionu pomoć, ali u mnogo manjem obimu nego što je to bilo u prvom ugovoru, kaže Miljenovićeva.

Da će „Fijat“ ponovo moći da dobije državnu pomoć smatra i Roman Štulniger, ekonomista iz Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije, ali će ta pomoć sada u potpunosti morati da bude usklađena sa evropskom regulativom. Takođe, pravila o dodeli državne pomoći danas nisu ista kao pre 10 godina. Sada su mnogo striktnija i rigoroznija, kaže Štulniger i dodaje da primeri „Fijata“ i „Železare“ ne znače da je EU nedosledna već su se u međuvremenu promenila pravila. Uz to su i ove dve kompanije koristile različite vrste držane pomoći

Podsetili smo našeg sagovornika da i u Evropskoj uniji ima primera na koje Brisel nije reagovao, a jedan od njih je „Tata stil“. Uoči referenduma u Velikoj Britaniji iz 2016. godine, tamošnju ekonomiju potresla je vest da se indijski vlasnik povlači sa tržišta, što je dovelo u pitanje opstanak 15.000 radnih mesta. Tamošnji državni zvaničnici su isticali kako su „Tata stilu“ izašli u susret i kada je reč o jeftinijoj struji i povoljnijim tarifama. Iako je prema evropskoj regulativi to nesumnjivo državna pomoć, zvanične reakcije Brisela u tom trenutku nije bilo. Nekoliko meseci kasnije EK je pokrenula istragu protiv Srbije.

– Ne verujem da ista pravila mogu drugačije da se primenjuju kada je o različitim zemljama reč, ali znam da EK nema isti fokus kada su u pitanju razvijene ekonomije i privrede u razvoju. Dok se, na primer, u razvijenim ekonomijama s mnogo većom pažnjom prati državno ulaganje u istraživanje i razvoj, u zemljama u tranziciji tome se ne pridaje toliki značaj, već je važnija pomoć koja je namenjena za restrukturiranje kompanija, jer u ekonomijama koje su u razvoju ima mnogo više takvih slučajeva. Znači, u realnoj politici veće zemlje članice imaju i veći politički uticaj. Ne treba smetnuti s uma ni osetljiv politički trenutak u kome se Velika Britanija nalazila uoči referenduma na kome su građani glasali da žele da izađu iz EU – zaključuje Štulniger.

Komentari 7

Komentar...

Bogdan pre 3 meseca

Одлуке ЕУ врште од лицемерја !!!

Odgovori | Preporučujem 3

Stevan Despotović pre 3 meseca

Koliko se sećam to je radio "Superhik" iz stripa Alan Ford. Kada smo ga čitali doduše živeći u nekom sasvim drugom sistemu slatko smo se smejali. Danas to doživljavamo i osećamo na svojoj koži. Da se otima od siromašnih i daje bogatima zarad nekog interesa koji sve veći broj stručnjaka osporava.

Odgovori | Preporučujem 6

Siki pre 3 meseca

Sta mi sve finansiramo,pojma nemamo,dok gladujemo

Odgovori | Preporučujem 13

nikola andric pre 3 meseca

Briselske subvencije su izvor korupcije i bezsramnog trosenja prihoda od poreskih obaveznika. Italija , Spanija , Madjarska, Poljska, itd. su primeri neodgovornog trosenja subvencija. Dok Brisel tezi povecanju svog buzeta za dalje bezvezno trosenje "narodnih para". Setanje parlamenta iz Brisela u Strasburg i nazad je najajsniji primer . 750 clanova parmlamenta baziranih na proizvoljnom dodeljivanju glasova pokazuju nemogucnost bilo kakvog razumnog savetovanja." 100 babica kilava deca". Instutucija koja nije u stanju de resi takve ocevidne greske nije vredna postojanja. Ali ta ista institucija postavlja bezkrajne uslove kandidatima za clanstvo bez ikakve obaveze.

Odgovori | Preporučujem 3

Miorad Mandić pre 3 meseca

Inventitori dolaze u velikom broju samo u zemlje koje imaju pravnu drzavu. U ove ostale kao sto je naša, dolaze samo ako im se daju ogromne subvencije, čitaj legalizovani mito koji se meri desetinama miliona evra. Naša država dakle otima od siromašnih sopstvenih građana i daje svetskim bogatašima. U istoriji nije bilo primera da je neko na taj način uspeo da razvije sopstvenu ekonomiju. Ako je to recept, dajte da pozajmimo 5 milijardi evra i da podelimo stranim kompanijama i da tako rešimo sve probleme zemlje.

Odgovori | Preporučujem 12

PRIKAŽI JOŠ

Početna /

POVEZANE TEME

fijat, EU

	SVET	Britanskim poslanicima od EP desetine hiljada evra „otpremnine”
	SVET	Zeman: U EU teško podnošljivo, a van – još gore
	SVET	Orban: Cilj da antiimigrantske snage prevladaju u svim institucijama EU
	SVET	Rumunija večeras zvanično počinje predsedavanje EU
	SVET	Najmanje 14 poginulo u snežnom nevremenu u Evropi

	EKONOMIJA	Dogovoren izvoz srpske pšenice u Egipat
	EKONOMIJA	Od ideje do firme uz podršku države
	EKONOMIJA	Uskoro se gasi oko 22.400 „uspavanih firmi”
	EKONOMIJA	Antić: Ne plaćamo grejanje 12 meseci, to je „urbana legenda”
	EKONOMIJA	MMF: najbolje se reformišu „Železnice”

SVET

Leteći taksi dogodine na probnom letu

SVET

Predsednik parlamenta Venecuela oslobođen posle kratkog privođenja

REGION

Hapšenje i zaplena 207 kg marihuane u Crnoj Gori

SVET

Britanskim poslanicima od EP desetine hiljada evra „otpremnine“

DRUŠTVO

Oprez zbog mokrih kolovoza

POLITIKA

Saučešće premijerke Li Kečijangu povodom stradanja rudara

POLITIKA

Vesić u poseti Kosovskoj Mitrovici

SVET

Korbin najavljuje izglasavanje nepoverenja vladi Tereze Mej

ПОЛИТИКА

© Politika Online
Politika novine i Magazini
Trg Politika 1, Beograd, Srbija

Meni

Svet
Politika
Društvo
Pogledi
Hronika
Ekonomija
Kultura
Kulturni dodatak
Srbija

Beograd
Sport
Region
Mozaik
Potrošač
Magazin
TV revija
Tema nedelje

Linkovi

Pretraga
Vremenska prognoza
Verski kalendar

Linkovi

ARHIVA

IMPRESUM

O NAMA

KONTAKT

PRETPLATA

OGLAŠAVANJE

PRAVILA KORIŠĆENJA

BIZNIS KLUB

PRAVILA O PRIVATNOSTI